

Naročna za kraljevino
SHS
Mesečno 48 K Letno 576 K
Inozemstvo:
Mesečno 68 K Letno 816 K.
Oglasni enostopna mm vrsta za
enkret 2 K, večkrat popust.

JUGOSLAVIA

Začasna trgovinska pogodba z Avstrijo.

SEJA NARODNE SKUPŠČINE. PRI GLASOVANJU JE BILO UGOTOVljeno, DA NI KVORUMA. NEKATERI POSLANCI ŽE VEČ MESECEV NISO BILI PRI SEJU.

Beograd, 28. jan. Danes ob 5.45 pooldne je bila otvorjena seja narodne skupščine, na kateri se je razpravljalo o poročilu odseka za trgovinske pogodbe, glede trgovinske pogodbe z Nemško Avstrijo. Ko je tajnik dr. Jovan Manojlović prečital poročilo, ki podaja veljavnost začasne pogodbe z Avstrijo, dne 31. julija t. l., povzame besed posl. Škulj (Jugoslovanski klub) ter najprej obrazložil vsebino pogodbe in zahteva, naj se z njo tudi uredi vprašanje potnega dovoljenja med Avstrijo in našo državo ter tranzitni promet na mehaj med Avstrijo in našo državo. Dalje se zavzemata za to, da se razen interesov industrijev in trgovcev začeli tudi mall človek, delavec, obrtnik in kmet. — Nato je trgovinski minister dr. Spaho repliciral na govor posl. Škulja ter poudarjal, da se trgovinska pogodba niso mogla dovršiti, da bi mogla skupščini predložiti definitivna pogodba. Sklenitev trgovinske pogodbe ne odvisi samo od nas, ampak tudi od drugega kontrahenta. Pogodba se vršijo in bodo kmalu končana. Ostalo je samo še nekaj spornih vprašanj, ki se tičejo predloga s Štajersko. Na vprašanje, kakšne trgovske zveze naj bi to bile, izjavlja minister, da je bolje, da obstoji provizorno stanje nego stanje, ki ni dokončno s pogodbami. Gleda pripombe o začeli malega človeka meni, da je naša naše trgovinske politike, da začeli celokupne naše gospodarstvo. Cen o rezerviranju pravice prepovedali izvoza in izvoza se mora obdržati, da ima vlada po zakonu pooblastilo, da prepove izvoz in izvoz, ako bi take prilike nastale. Sistem predvojnih trgovinskih pogodb se ne more še izvesti, ker se prilike v Evropi še niso konsolidirale. Priporoča, naj se sprejme predlog odseka. — Za njim je govoril posl. dr. Hohnjec (Jugoslovanski klub), ki se je bavil z vprašanjem tranzita. Omenil je, da sestoji železniška proga Maribor-Ljutomer iz treh delov, in sicer 1. Maribor-Spijlje, ki je v naših rokah; 2. Spijlje-Radgona, ki je v avstrijski oblasti in 3. Radgona-Ljutomer, ki je v naši oblasti.

Tukaj se plača carina in ako gre tudi samo za tranzit. Ustavitev transportnega prometa na tej progi je velika škoda ne samo za one kraje, ki ležijo na tej progi, temveč tudi za Slovenske gorice in za vse tamošnje na-

še prebivalstvo. Zato zahteva odločno, naj vlada doseže tranzitni promet na progi Spijlje—Radgona. — Nato je govoril socijalni demokrat dr. Milan Korum, ki je takoj početkom svojega govorja izjavil, da bodo socialisti glasovali proti predlogu odseka, in sicer iz formalnih in iz meritornih razlogov. Gleda pogodbe veli, da je protiustavna. Izraža svoje nezadovoljstvo s trgovinsko politiko zadnjega časa ter meni, da Avstrija, kakor je danes, ne more živeti. Ona se bo morala priključiti Nemčiji, da si reši svoje življenje. Pledira za to, da bi bilo dobro, da se Avstrija priključi Nemčiji, ker bi na ta način prišlo do revizije mirovne pogodbe, tako, da bi bila dana prilika za integratno učinkovitev slovenskega naroda. V Avstrijo gre velik del našega izvoza. V tem oziru stoji Avstrija na prvem mestu. Mi smo izvozili vanjo za okoli 600 milijonov dinarjev vrednosti, t. j. več kot 42 % celokupnega izvoza. Zaradi tega se priključuje zahtevam poslanca dr. Hohnjeca in Škulja. Zahteva od vlade, naj dovrši trgovinsko pogodbo z Avstrijo ter naj pred tem reši problem obmejnega tranzita. — Nato je zemljoradnik Moskovljiv v imenu svojega kluba izjavil, da se strinja z razlogi predgovornika in da bodo zemljoradniki glasovali proti. — Po besedah poročevalca Jovana Manojloviča je predsednik odredil glasovanje. (Medklic: »Ni kvoruma!«) Po glasovanju ugotovi predsednik, da je glasovalo 109 poslanec za, 29 pa proti predlogu, vsega skupaj torej 138. Ker znaša kvorum 141 in ni bilo toliko poslanec prisotnih, zaključi predsednik se jo ter odredi prihodnjo za pondeljek ob 16. z istim dnevnim redom. — Proti predlogu odseka so glasovali zemljoradniki, Jugoslovanski klub, socialisti, narodna socialistična, republikanec ter radikalec Peter Filipovič. Med drugimi sta glasovala za predlog dr. Momčilo Ivančič in Stojan Protić. — Koncem seje je izjavil predsednik, da bo odvzel dnevnice vsem poslancem, ki so krivi, da niso bili kvoruma. (Vzlikli: »Ministrum!«) Predsednik ugotovi, da je več narodnih poslancev, ki sploh ne prihajajo na seje in ki že preko pet mesecov niso bili v skupščini. Izjavlja, da bo vsem onim, ki ne prihajajo na seje, odvzel dnevnice. (Soglasni klici: »Dobro je!« Burno pliskanje predsedniku.)

Beograd, 28. jan. (Izv.) Naša vojaška konvencija z Romunijo ima, kakor smo to doznali iz poučenih krogov, odločno definitivni značaj in sicer v prvi vrsti glede vzdržanja odredb neučinskoga in trianonskega mirovnega dogovora. O stališču našram Sovjetski Rusiji ni v konven-

Vojna konvencija z Romunijo.

KONVENCIJA IMA DEFENZIVNI ZNAČAJ IN NI NAPERJENA PROTI RUSIJI.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Naša vojaška konvencija z Romunijo ima, kakor smo to doznali iz poučenih krogov, odločno definitivni značaj in sicer v prvi vrsti glede vzdržanja odredb neučinskoga in trianonskega mirovnega dogovora. O stališču našram Sovjetski Rusiji ni v konven-

ciji nikakih dolobč in je torej neutemeljen vsak pomislek, da bi radi naša vojna konvencija z Romunijo mogli nastati kaki neprijateljski odnos med Rusijo in našo državo. Uradno o konvenciji še ni ničesar objavljenega.

Anketa o srbsko-hrvaškem sporu.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Uredništvo Srpskega književnega glasnika je sklenila otvoriti v svojem listu anketo o srbsko-hrvaškem sporu. Pozvalo bo pismenem potom vse naše ugledne ljudi, javne delavce, politike, književni-

ke, umetnike itd., da podajo svoje mišljenje o tem vprašanju. Od imenovane ankete se pričakuje mnogo zdravih nazorov in koristnih nasvetov v svrhu ozdravljenja razmer v našem najtanjem političnem življenju.

Črnogorski emigranti pred sodiščem.

SEJA MINISTRSKEGA SVETA.

Beograd, 28. jan. Danes dopoldne je bila seja min. sveta, na kateri se je razpravljalo o prilikah v Črni gori in črnogorskih beguncih, ki so se vrnili iz inozemstva. Med njimi je tudi takih, ki so sodelovali pri izdajniškem delovanju. Sklenjeno je, da se proti onim, o katerih je dokazilni material na razpolago, prične sodniško postopanje. Sprejet je bil predlog ministra pravosodja, da se imenuje za predsed-

nik stola sedmorce v Zagrebu dr. Niko Ogorelica. Sprejet je bilo tudi, da se rešitve zakonodajnega odbora najprej podpišejo po ministrskem svetu in nato predložijo kralju v podpis. Ker je minister dr. Karamehmedović iz zdravstvenih ozirov odsoten, je bilo določeno, da ga bo zastopal dr. Spaho. Ministra za socijalno politiko dr. Zerjava b. zastopal minister dr. Krstelj.

Širom in ministrom notranjih del. Iz vlade blizu stoječih političnih krovov se doznavata, da bo Gjurjević še nadalje ostal na svojem mestu, ker se je med njim in radikalni iznova dosegel sporazum, dečim Hrvati in muslimani itak niso bili proti njemu.

GJURJEVIĆ OSTANE NA SVJEM MESTU.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Pokrajinski namestnik za Bosno in Hercegovino dr. Gjurjević je imel sinoč pred svojim odhodom v Sarajevo pogovor z min. predsednikom Pa-

SRBSKO-HRVATSKI SPOR.

Javen shod, ki ga je zgorajšnjim dnevnim redom sklicala Narodno-socijalistična stranka, je vkljub pozni obiski dobro uspel. Velika dvorana »Metnega doma« je bila polna, kar priča o precejšnji zrelosti našega občinstva, ki se zaveda važnosti srbsko-hrvaškega spora za nadaljni obstoj in razvoj naše države. — Shod je otvoril Rudolf Juvan, ki je povedal važnost hrvaškega vprašanja in izjavil, da smatra vodstvo NSS za potrebno, da se to vprašanje ne rešuje le med širimi stenami različnih političnih klubov, temveč da se iznese pred širši forum — pred forum volilev. Narod kot tak mora rešiti to bolezen, ki razjeda njenog organizem in zato je treba, da je cel vprašanje znano, tudi najširšim narodnim krogom. Ker če se bo stvar razvila načelno po poti, na katero je zašla po krivdi danes vladajočih strank in oseb, potem bo treba res kmalu iz Slovenije v Beograd z aeroplano. Vlada je sama šla na roko Radiču pri njegovem demagoškem zavajanju hrvaškega naroda v protidržavne tedenke, ker ni storila prav ničesar, kar bi moglo zbuditi v hrvaškem narodu zadowoljstvo z današnjim stanjem v državi. — H koncu svojega nagovora opraviti Milana Marjanovića, ki vsled bolezni ni mogel priti v Ljubljano in poda besed dr. Ivo Polite.

Politeo je v enournem govoru po-

dal točno in jasno vse hrvaško vpra-

šanje. Zborovalci so spremali njegova

izvajanja z navdušenim aplavdirjanjem.

Njegov govor objavimo prihodnji v celoti. — Ker tudi g. dr. Rybar vsled

influence ni mogel priti v Ljubljano,

je mesto njega govoril g. Zorko Fakin,

ki je v kraju govoril začetna osnovna misli k rešitvi srbsko-hrvaškega spora.

Izborno uspeli shod je zaključil g.

Juvan z vsklikom: »Živila edinstvena,

močna in složna Jugoslavija.«

ODLIKOVANJA.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Kralj je podpisal ukaz s katerim se odlikuje z raznimi odlikovanjem preko 600 za-

služnih prosvetnih delavcev.

REORGANIZACIJA ZUNANJEGA MINISTRSTVA.

Beograd, 28. jan. Doznavata se, da se bodo začele izvajati vse naredbe o organizaciji zunanjega ministrstva. Od sedaj naprej bodo vsi uradniki, ki bodo sprejeti v diplomatsko službo, morali polagati izpit. V to svrhu je imenovana posebna komisija.

SLS IN SKS.

Beograd, 28. jan. (Izv.) V parlamentarnih krogih se zadnje čase opaža živalno delovanje klerikalcev in dr. Koroseča, ki je naperjeno v prvi vrsti proti slovenskim samostojnim knezom.

AVTONOMIJA MACEDONIJE.

Beograd, 28. jan. Današnji »Balcan« objavlja na uvodnem mestu članek, v katerem imenuje poslance Sušnika izdajico, ker je v svojem govoru v skupščini zahteval avtonomijo za Macedonijo. Z ozirom na ta članek je član Jugoslovanskega kluba dr. Josip Hohnjec pred predlogom na dnevni red stavil vprašanje na predsednika skupščine dr. Ribarja, ali je pripravljen podvzeti vse korake, ki so mu na razpolago, proti »Balkanu«, ki hujška narod v Beogradu proti posl. Sušniku. Dr. Hohnjec izjavlja v imenu Jugoslovanskega kluba, da za člane Jugoslovanskega kluba ne bi bilo več mesta v Beogradu, ako bi se izvršili proti posl. Sušniku ali njegovim tovarišem fizični napadi. Predsednik dr. Ribar je na to vprašanje odgovoril, da hoče odstopiti akt notranjemu ministru in imunitetnemu odboru.

MEŠTROVIČ V LJUBLJANI.

Zagreb, 28. jan. (Izv.) Rektor tukajšnje umetniške akademije g. Iv. Meštrovič odpotuje danes v Ljubljano, da si pridobi slovenskega umetnika arhitekta g. Plečnika za profesorsko mesto na imenovanju akademiji. Nato odpotuje g. Meštrovič dalje v Dubrovnik, kjer namenita ostati dalj časa, da dovrši tamkaj započeto zgradbo mavzoleja.

RUMUNSKI IN GRSKI PRESTOLASLEDNIK V BEOGRADU.

Beograd, 28. jan. (Izv.) Glasom ve-

Tedaj, kam v notranji politiki?

Politična debata, ki se je prejšnje dni završila v narodni skupščini ni razčistila položaja v notranjosti države. Na eni strani so stali jaki govorniki opozicionalnih strank, ki so izčrpno in dosledno obravnavali pestre plati sedanega žalostnega stanja jugoslovanskega gospodarstva, državnih finanč in hrvaškega vprašanja. Na drugi strani pa pleško opravicevanje vladne politike.

V te velike debate je posegel tudi minister dr. Stančič z referatom o jugoslovanskem železniškem prometu in navedel podatke, številke in nedostatke, ki prorokujejo neposredno katastrolo našega celokupnega prometa. Kljub porazom, ki ga je jugoslovansko denarstvo doživelvo pod nespretnim vodstvom sedanega finančnega ministra dr. Kumanudija, se v centralni vladji očita popolno pasivnost načrnam ujmim in potrebnim osebnim izpremembam in novim finančnim smernicam, ki naj konečno izvlečijo državo iz sedanje strahovite finančne krize.

Ako odstojemo kratek interviev notranjega ministra dr. Marinkoviča, ki je priznal važnost hrvaškega virašanja za ozdravljenje naše države na spletu in ako dodamo, da se je isti notranji minister omejil v narodni skupščini na kratko izjavo o podrejenih oblastih in razlaganja preko celega državnega teritorija razširjenih zakonov, da pa je kot notranji minister opustil vsako politično deklaracijo ali iniciativno, ki bi napovedovala, da misli vladu končno vendar rešiti ali vsaj poizkusiti srečo v hrvaškem vprašanju, tedaj se moramo upravičeno vprašati, kaj pravzaprav sedanja vlada namerava.

Ali hoče vlada načelno prezirati sedanje stanje narodnega in političnega razmerja velikih del jugoslovanskega naroda, ki je vse prej kakor pa zdravo? Ali hoče vlada vztrajati še dalje v notranje-politični nedelavnosti, ki prepušča, da se ustavni spor neovirano poglablja in poostruje, tako, da lahko pričakujemo najbolj temno bodočnost razdvojenega naroda in notranje oslabljene države.

O dosedanji radikalno-demokratski koaliciji in vladah se dejansko ne more reči, da bi bile kakorkoli poizkušale pomiriti notranje stanje jugoslovanske države. Pomislimo samo ne zloglasni Pribičevičev režim, o katerem danes zmernejši demokrati, recimo slovenski priznavajo, da je bil sila ponosrečen za pomirjenje notranjega položaja. Vzopredno s takim »pomirjevalnim« režimom je šla činovniška korupcija, proti kateri sedaj ločeno demokratični ministri sami in finančna kriza naše denarne vrednosti, ki se je znižala za 100 odstotkov.

Druga možnost bi bila, da v sedanji vladni niti tolko soglasja, da bi resno horela nadaljevala dosedanje notranje politiko, ki prepušča nezadovoljstvo svojih usodi, to se pravi prirodnu stopnjevanju. In tozadovno je debata pokazala to zanimivo, da je vlada prepustila Svetozarju Pribičeviču samemu, da brani svojo politiko. To ni bila obramba vlade kot take, to je bilo priznanje krive, ki je v osebni zadrgi šla tako daleč, da je vobčen zanikala obstoj ustavne krize, ki se naziva hrvaško-srbski spor.

Toda v isti mah, ko se je Pribičevič opravil in zanikal hrvaško virašanje, je odbor, ki je proučeval znani vladni zakonski predlog o razdelitvi države na oblasti, izjavil, da s tem predlogom ne more nikamor in ga vrnih predsedništvu parlementa. Vladni zakonski načrt o razdelitvi države na oblasti pa temelji na bistvenih točkah Vidovdanske ustawe, ki so ravno izvor revizijske borbe narodne in skupščinske opozicije in samega hrvaškega virašanja.

Predstoj osamljenega osebnega opravilca Svetozarja Pribičeviča za dosedanje absolutističen centralizem in izjave, da se na podlagi vladnega predloga o razdelitvi drž

Koroško pismo.

Beljak, 26. jan. 1922.

Novo leto nam je poleg nepopisne draginje prineslo zvišane davke, prisotbine in tarife. Deloma so vse bili popolnoma nove davke, kakor davek na mladinsko oskrbo, davek na valute itd. Zelenice so se že novembra zvišale za 200%, a s 1. februarjem se tarifi zvišajo zopet za 300% sedanjega postavka. Z 8. januarjem so odpravili aprovizacijo na karte, samo popolnoma revni in delanežmožni bodo dobivali denarno podporo. Ali nas bo to rešilo? Splošno prevladuje mnenje, da bi se Gürterjev finančni program dal izvesti pred 2 ali pol drugim letom, sedaj je pa prejeno. Socijalisti, ki so imeli državo v rokah od poloma pa do pozne jeseni leta 1920, so s svojimi socialističnimi eksperimenti dovedeli državo do propada, da je sedaj nemogoče nepravilno. Dočim so urejile svoje valute Poljska, Češka in Madžarska, ki so stale leta 1918 na istem, da sledbeni stališču, se je štirinesti položaj v Avstriji vedno bolj slabljal. Vsekako soli, da so sedanje nepravilne ostre davčne odredbe prejmejo.

Posledice sedanjih visokih davkov in odprave računiranje aprovizacije se že kažejo v nezmerinem povišanju cen v zadnjih dneh. Država je nameravala s tem, da odtegne doplačevanje h krihu in moki, prihraniti letno do 150 milij. kron. V sledi nove, silovite draginje so stopili uradniki na dan z zahtivo, da se jim zopet povišajo plače za 50%, kar pri obilici avstrijskega uradništva znaša za mesec 12 milijard krov novih izdatkov. Silovito so poškodile po novem letu cene živilom, posebno moki, mesu in sladkorju. Avtomatično so se povišale sorazmerno draginji delavske plače. Tako se prevrata draginja od enega na drugega, glavno brene pa nosi konsum.

Vsek ve, da je Avstrija kot gorata, alpska dežela življenga nezmožna. Že v starri Avstriji so bile alpske dežele vedno pasivne in njih dohodki niso zagostovali niti za učiteljske plače. Visje pole, upravo, vojaštvo itd. so plačevalce kot je že pred sto leti reklo cesar Franc I. sudetske dežele. Sedaj pa tegena ni več. Kdo naj plačuje arnado uradnikov in sijajno plačano vojaštvo? To naše vojaško igračkanje je Lukšus za bankeroto državo. Naše vojaštvo, ki je itak le socialistična avantgarda, je popolnoma nepotrebno in stanje državo milijarde.

Današnja Avstrija se kljub mnogim svojim naravnim bogastvom zanaša le na inozemstvo, na kredite, katerih pa nini. Socialisti so Avstrijo s svojimi socialističnimi idejami, katere so poizkušali upeljati v praks, umetili. Semkaj spadajo brezkončni štrajki delavec, železničarjev, poštini nastavljenec, ki povzročajo državni milijardne škode. Vojaštvo in uradniška jopravila počelo vse državne dohodke. Vse to slabo vpliva na inozemstvo. Dokler se vse to vrši, dokler se ne odpravi nevarnost, da se ponovijo dunajski dogodki od 1. decembra preteklega leta, je vsak povzdig, vsak kredit izključen. Industrija se je res povzdignila in neumorno proizvaja, a od tega ima dobrček le inozemstvo, ki s svojo visoko stojecjo valuto kupuje v Avstriji jo mizki ceni. Pa tudi tukaj so vsa večja podjetja, kot Alpška montanična družba in drugo prešla v inozemske roke.

Mi koroški Slovenci — životarimo. Res smo se organizirali v Koroško slovensko stranko, a naš položaj ni ročnat. Nasprotnik je močan, dobro organiziran, ima mnogo empatičnih sredstev. Mi smo sami, slabotni. Nikar si ne zakrivljamo resnice! Val germanizacije se vedno bolj širi in razjeda naše ljudstvo. Denar, alkohol, nemške šole, to tri zla, ki razjedajo mozek našemu narodu. Nemčurji vabijo naše, šoli odrasle sante med se na vino in žganje. Tega in onega premoti skušljava v vesela družba. Ce pa postane enkrat alkoholik, je izgubljen.

Jožef Plečnik.

(1872—1922.)

Medtem, ko se češka javnost klanja našemu skromnemu velikanu ob njegovih petdesetletini — se Ljubljana kmaj zaveda moža-svojca, ki se je odtegnil svetovnemu kulturnemu žarišču in se zatekel v svoje rojstno gnezdo. Kdo je Jožef Plečnik?

Rojen 23. jan. 1872, kot sin mizarja, se je že v zgodnjih mladosti naslal ob finih, okusnih interijerjih zaprtega ljubljanskega meščanstva, kamor je imel dostop le s svojim očetom; že mlad deček je kak hitro našel neznavne arhitektoniske dragulje našega mesta in ga tako vzljubil. Ni torej čuda, da ga je naravno nagaenje, ki ga je prevladovalo, odvrglo od srednješolskega študija in je rajše pomagal svojemu očetu pri njegovih obrti. Mladi Plečnik je odseč kazal toliko nadarjenosti, da je prejel v 1. letu deželno podporo, s katero je odšel v Gradec na obrtno šolo. Tu se je seznanil z obretnimi strankami in vspodbujen od svojih tovarišev, aliybenikov je izvrševal neke-

Nikar se ne varajmo! Ali bomo pri prihodnjih volitvah še dobili toliko gizov? Strah nas je ...

Nimamo slovenskih šol: slovenski jezik je omejen edino le na domačo uporabo. Sedanji rod, kolikor je zavednih, se bo še držal, a kaj bo, ko dora ste mladina, ki obiskuje nemške šole? Dan za dnevom sliši otrok v šoli učiteljstvo krivo mnenje, vse bo presojal z nemškega stališča in ko doraste, bo imel vsaj dvome in presode.

Zelo spremno širijo germanizacijo v šoli: polagoma, nevidno, a smotreno, z uspomgom. Otroci berejo v šoli knjizico »Jung-Kärnten«, ki je z nemškega stališča res mojstrsko delo, a otrokom toliko bolj nevarna, da izgubijo narodno zavest. Lepo, lične povestice, poljudno, otreško pisane — sladek — strupen sad.

A nam ne dajo slovenskih šol. Brez slovenskih šol, brez narodne vzgoje je pa naš narod izgubljen. Brez slovenskih šol je vsaka organizacija zmanjšana in bo razpadla. Prihodnji rod že ne bo takoj zaveden in tako bo šlo naprej ... Vlada nam ne da slovenščol in ni upanja, da bi jih prizorili: premalo nas je, preslabi smo. Tukaj povemo tudi vsi slovenski javnosti svoje mnenje. Če bi se Jugoslavija takoj pobrigala za nas, kot se je Čehoslovaška za dunajske Čehe, bi se tudi naša mladina učila v šoli slovensko. In menimo, da ima Jugoslavija do Slovenske Koroške več pravice, nego Čehi do Dunaja. Brez slovenskih šol je pa naš rod brezvonomo izgubljen. Da, se več. Naši koroški dijaki, ki štrirajo v Jugoslavijo, so ob božičnih praznikih prišli domov na počitnice. V sledi famozne odredbe so morali iti nazaj čez Gradec in ondi na SIIS konzulatu drago plačati vizum. Načinov škaljal je, da se zavedne koroške dijake na SIIS konzulatu šikanira in oni, (večina revnih) klub naši nizki valuti zahteva oderuška taksa 1.500 K od vskega za vizum. Ali oblasti tako delajo za vzgojo slovenske inteligence na Koroškem? To se pravi Neincem pomagati pri germanizaciji. In to so naši najboljši fantje, narodni z dušo in telesom in če ne bi bili zavedni, bi študirali tukaj, a tu bi se potujičili ali pa postali nezavedni. Neumilivo se nam zdi, zakaj Jugoslavija v Celovcu ne postavi lastnega konzulata; koliko bi se olajšale potne sitnosti in koliko bi mi pridobili s tem na moralni poti.

Preteklo jesen se je polagoma razvilo nekoliko naše društveno življenje. Veselili smo se, a žalibog prezgodaj. Mislimo smo, da se bomo sneh sami med seboj razveseljevali in zabavati. A niti tega ne smemo. V Globasnicu niso smeli igrat na Novem letu dan. V Škecjanu so nameravali dne 8. jan. igrat igro. Vse je bilo pripravljeno, vloga dobro naštudirane, tudi od okrajnega glavarstva je bila igra dovoljena. Ko je bila dvorana že napolnjena, pribrumi trop nemčurjev, njim na čelu vsele svojega surovega obnašanja znani škocijanski in kamenski nemčurje, ki pretepeči, in s svojimi divjaškimi manjšinami so prepredeli igro. Težko sliši dostenjen človek bolj podle in surove izraze, kot smo jih bili prisiljeni slišati zadnjih. Celo kloako, gnojno napoldeljih izrazov so brez najmanjši sramote bruhali na dan. Sposovali smo, kje je olika in dostenjost. To divjatovo, te surovosti so posledice germanizacije, last duševno degeneriranega ljudstva. Nemci so mu oropali narodno zavest in ga vzgojili v zverino. Ši slovenske matere zataj svoj jezik in divja kot naščuvan pes proti bratu. Ali je mogoče večja surovost? Nemec vzgaja naše ljudi v divjace, neznačajne.

»Heimatdienst« je postal nemčurškim zaupnikom tajno okrožnico, naj s silo razbijajo vsako tudi od oblasti dovoljeno prireditev. Nemci se bojijo

mu svojemu profesorju arhitektonške načrte. V tej dobi je spoznal Plečnikove zmožnosti neki lastnik velikega dunajskega zavoda za opremo interjerov, ga vzel s seboj na Dunaj in mu prepuščal opremo interjerov pri tamkajšnji visoki aristokraciji. Nekoč so ga prav slučajno Wagnerjevi načrti, razstavljeni v dunajskem Kunsthause tako navdušili, da je poprosil tega velikega mojstra, ki je stal tedaj na čelu novega umetniškega pokreta v sledui Evropi, za sprejem v njegovo šolo. Novi mlje, polu idealizma in milade ekspanzivnosti je vplamtel mlademu Plečniku kali, ki so že dolgo tlele in v doglednem času so je tako povpel, da ga je sprejel Wagner, kot sodelovalca v svojo šolo. In isti Wagner, na katerem se je obračala celo Evropa, je često prepuščal svoje načrte našemu Plečniku v izvršitev.

V konkurenči za Guttenbergov spomenik na Dunaju je Plečnik odnesel prvo dario in s tem že prvi veliki triumf. Vsa dunajska kritika se je bavila z njim, kot s pojavorom najvišje umetniške vrste, a šovinistični Dunaj ni mogel prenesti, da bi ga dalo delo

zavednih, izobraženih Solvencev. Oni hočejo, da bi tudi mi postali njihovi duševni sužnji kot nemčurji, ki so sledo orodje v nemških rokah. Oni sami jih zaničujejo.

Kje naj isčemo pomoči? Pri oblastih? Vrana vrani ne izkljuje oči. Ali za nas ni pravice? Ali smo res popolnoma pozabljeni? To je torej naša kultura in narodna pravica? Ali res smejco nemčurji delati z nami kot s psi? Kdaj pride dan pravice? Ali res ni nikogar, ki bi se potegnil za naš?

Zganič se končno tam v Jugoslaviji in pustite strankarske boje, ki nam toliko škodujejo in pomagajo praporiti nam slovenske čele, brez katerih je naš rod nedvomno izgubljen!

Ruski delavni vzred.

Da ruska sovjetska vlada v svoji vrnjeni politiki dosledno varuje pridobitve carske politike, temu ni mogoče oporekati kljub formalnim, drugače se glasečim izjavam moskovske vlade. Kako varuje protangleško tradicijo v onih sosednih državah, v katerih sta se nekdanji trla za prevlado ruski in angleški vpliv, o tem smo imeli priliko ponovno poročati. Ruski vpliv je velik v Angori, Perziji in Afganistanu, dasi je privzel druge, sovjetske teorije primerne oblike:

V onih obrobnih deželah bivšega carstva, kjer so se pojavile centrifugalne težnje, jih je moskovska vlada lepo preformirala in ih ujela v federalnih oblikah; v bistvu ruski vpliv trdno stoji slejkoprej. Sovjetiziranje Armenije, Gruzije, Ukrajine pričajo o tem.

Ponekod pa sovjetska politika, označena z gorenjem, ni uspela, in sicer tam, kjer je imela opravka s premožnim vrnjenim odporem. Tako se je spominjam, kako si rdeče garde niso more osvojiti finske le zato, ker so bili finskim gardistom prišle na pomoc redne nemške čete. Tudi Poljski se je posrečilo očuvati se pred že prav resno, ki preteče sovjetsiziranjem. Baltiški države Estonska, Letiška in Litva tvorijo poglavje zase. Da zaradi Desarabije še vedno niso čisti računi z Romunijo, je znano dovolj.

Najnevarnejši od vseh sosedov, ki so se hoteli okoristiti na ruski račun o priliki revolucije je pač Japonska. Ta krat, ko je imelo rusko vprašanje še vse drugačen značaj nego danes, ko je leta 1918 obstajala nevarnost, da bodo Nemci začeli obnavljati svoje že močno izčrpane gospodarske energije s pomočjo ruskih in sibirskih sirovin, so Japoneci zasedli Daljnji vzhod, pod pretvzo, da ga varujejo pred Nemci. To je bilo sicer v takratnem položaju resnično, toda Japoneci so imeli nedvomno še svoje posebne namene, ki so se dobro razkrili pozneje. Še danes, ko že davno ni nemške nevarnosti v prvotni oblikah, drže mikadovje čete še vedno daljnovo postojanke.

Ker želimo Rusiji skorajšno obnoviti in obnoviti v starem obregu, z zadovoljstvom opazujemo, da nchote nreči, da nameravamo opisovati obširni življenski napis tega vzor-moža! Ne, saj njeovo življeno in delovanje je itak že znano slehernemu zavednemu Slovencu. Sicer so pa pisali svoječasno že o njem razni slovenski listi, tako na pr.: »Slovan« iz leta 1887, dalje »Ljubljanski Zvon« I. 1896. Ravno v istem letniku »Ljubljanskega Zvona« pa tudi posebno lepo opeva njega in njegove zasluge naši dnevi pesni rajni S. Gregorčič. Slednji so poročali o njem več ali manj vsi slovenski časopisi za časa njegove smrti dne 21. januarja 1921, torej ravno danes pred enim letom.

Opisati hočem le par kratkih urlic, katere sem preživel v njegovem navzočnosti. Da, krate urice, a vendar so mi zapustile v srcu blag in trajen spomin na tega prezaslužnega rodoljuba slovenskega.

Bilo je meseca januarja I. 1910, ko se nekega petdesetletnega popoldne odpeljem v družbi odlične domorodkinje ljubljanske Antonije Kadivecove s poštnim vlakom tja proti Litiji z namenom, da obiščeva g. notarja L. Svetca in njegovo rodbino, ter tako zadostiva njevemu prijaznemu večkratnemu vabilu, obenem pa, da prisostvujeva predstavi, katero so vprizorili famošni rodoljubi v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Vožnja nama je bila, kaj prijetna. Dan je bil jasen. Sava, katera se vije ob železniški progi prav tja do Litije, je bila čista kot ribje oko. Ljubo sonce se je tako krasno zrcalilo v vodi ter obsevalo bližnje s snegom oblete grize, da se je zdelo, kot bi bili pokriti s tisoč biseri.

Toda brzi »luka-matja« nama ni

Povišanje plač trboveljskim delavcem.

V petek se je pri pokrajinski upravi ves dan nadaljevalo pogojanje glede povišanja delavskih plač pri trboveljskem premogokopu. Sprejet je bil kompromisni predlog, po katerem se mezd povišajo za 12 in pol milijona dinarjev.

Za povišanje mezd je bil sprejet princip, da ostanejo družinske doklade ruderjev v dosedanjem izmeri in da se poviša mezd le za produktivno delo. Nova pogodba stopi v veljavo dne 29. januvarja 1922, ter velja obvezno za obe stranki do konca 2. plačilne periode v mesecu aprilu t. l. Za slučaj, da se cene živiljenjski potrebujočim zvišajo ali znižajo, je prepričeno strankama, da zahtevata potom rudarskega glavarstva za novo obravnavo v svrhu določitve novih mezd na podlagi cen živiljenjskih potrebujočim. Nadalje se je razprava tikala regulacije poduradniških plač. Poduradniki Trboveljske družbe zahtevajo, da se tudi njim povišajo vlače v istem razmerju, kakor so se povišale plače delavcev po početku lanskega leta. Trboveljska družba pa nudi le odstotek poviška, ki ga je delavstvu sedaj priznala in noče dovoliti za to, da so lansko leto poduradniki zmanj zahtevali sorazmerno zenačenje svojih plač z delavskim, nobenih poviškov. Pogajanja glede plač poduradnikov so se včeraj nadaljevali. Splošno se govorilo in sumi, da bo povišek delavskih mezd trboveljskem premogokopu bržkone imel za posledico, da se bo premog pri metterskem stotu podražil za en ali dva dinarja.

MANICA:

V spomin L. Svetcu.

(ob obletnici njegove smrti 21.I. 1922.)

Kar mož nebesa so postala, da večini nas otmo grobov, — vse mati kmetska je zihala, Iz kmetskih so izšli domov. — S. Gregorčič.

Cenjeni čitalci ali čitalčnici naj ne misli — prehravši naslov te črtice, da nameravam opisovati obširni življenski napis tega vzor-moža! Ne, saj njeovo življeno in delovanje je itak že znano slehernemu zavednemu Slovencu. Sicer so pa pisali svoječasno že o njem razni slovenski listi, tako na pr.: »Slovan« iz leta 1887, dalje »Ljubljanski Zvon« I. 1896. Ravno v istem letniku »Ljubljanskega Zvona« pa tudi posebno lepo opeva njega in njegove zasluge naši dnevi pesni rajni S. Gregorčič. Slednji so poročali o njem več ali manj vsi slovenski časopisi za časa njegove smrti dne 21. januarja 1921, torej ravno danes pred enim letom.

Opisati hočem le par kratkih urlic, katere sem preživel v njegovem navzočnosti. Da, krate urice, a vendar so mi zapustile v srcu blag in trajen spomin na tega prezaslužnega rodoljuba slovenskega.

Bilo je meseca januarja I. 1910, ko se ne

Vzadej se jo na divan.

Cudila sem se njegovi telesni krepsti in duševni člosti. Bil je sicer nekoliko upognjen, vendar pa videti povsem trden in zdrave barve. Iz njegovih živilih oči je odsevala vsa blaga duša, tako da se mi je prikupil na prvi hit.

»Toda očka, na juhico si pa danes kar čisto pozabil,« ga opomin dobrovoljno gospa, kažeč mu že pripravljeno skodelico juhe na mizi. »Izpij jo no, izpij, sicer bo preveč ohlajena!«

Na ta opomin je takoj molče in ubogljivo vstal, šel k mizi in izplil juho.

Kmalu sem sprevidea, da mu je gospa soproga pravi angeli váruh, ki pozna sleherno njegovo težnjo, paži nanj vedno s skrbnim očesom ter skuša in si prizadeva ugoditi vsaki najmanjši njegovi želji.

Razgovarjali smo se o tem in onem. Ah, in vse, vse ga je tako zanimalo. Presevali smo družbo sv. Cirila in Metoda, za tem septembarske dogodke iz leta 1908 itd.

Imel je izredno dober spomin. O dogodkih, kateri so se vršili že pred leti in leti, veden je tako natančno pripovedoval, kakor bi se vse to dogajalo še včeraj. Jaz sem ga pazno poslušala, gledala ga nepremično ter se pri tem podala s svojimi mislimi daleč nazaj v njegovo življenje, zatopila se v čase davno preminule...

Videla sem ga v duhu kot mladega dečaka, videla vse težkoče, katere so ovirale nadarjenega kmetskega sina pri njegovih študijah. Videla sem mladenicu, ki je v svoji lastni pridnosti in vztrajnosti prišel do svojega kruha. Videla sem ga kot moža, prepojenega s svetim ognjem narodne ljubezni, moža, ki je posvetil in žrtvoval sleherno silo svojemu narodu...

Ako bi hotela na drobno razpravljati o njegovem narodnem delovanju, napisati bi morala debelo knjigo. A naj omenim le eno izmed njegovih najlepših zaslug, namreč: Ustanovil je družbo sv. Cirila in Metoda, trudil se zanje neprestano, ter bil začetkom nje prymestnik, potem pa prymestnikov namestnik itd. vse svoje življenje. Pri tem rodoljubnem delovanju je pa moral blagi mož mnogo gremkega prepreti in v plačilo je dostikrat žel črno nehvaležnost.

Mnogo gremkih in britkih ur so mu prizadeli sovražni Nemci, videč, da ima nemorno delavni mož kot deželnik in državni poslanec povsod uplivno besedo. Leta 1869. je zmagal v Ljubljani nemška stranka in takrat se jim je posrečilo, da so se nad Svetcem kruto maščevali. On je bil tedat magistratni komisar ljubljanskega mesta. In to njegovo službo mu je mestni zastop ſte isto leto brez vzroka odvzel in ga doslal v pokoj.

»O Svetec, kako resnje so besede, ki jih je naš pesnik S. Gregorčič posvetil ravno tebi:

»A star naš sovrag ne spi,
Ozira glej, se poln nevolo,
Na setev našo, naše polje —
To semo mu po godu ni.«

A ſe celo narodni mu bratje, politični nasprotniki so se nekateri spočitali tako daleč, da so mu večkrat v zahvalo darovali zlobne žalitve. Lahko si mislimo, kako so take vnebovriječe krvicke zadevale in razdevale mehko srce blagega moža.

Arh. prof. Kregar.

Labudje Jezero.

Ples kot umotvor, se deli z ozirom na način izražanja in umetniškega ustvarjanja v tri kategorije. Ples vsebuje gotovo vsebino, »idejo«, izražajoč jo pripovedovalno, je pantomima. Ta vrsta umetniškega plesa, za katerega je glavna vsebina in razvoj dejavnosti, brez katerega je nemogoča, mora odgovarjati ekstenčnem zakonom plesa, kakor tudi onim pesnitve. Lahko si mislimo pantomimo brez godbe, ne pa brez vsebine, kajti ona je pesnitve brez besed, izražena v gestah, mimiki, godbi in ritmiku gibanja. Z ozirom na to, se pantomima bolj približuje umetnosti poezije, kot umetnosti plesa.

Druga vrsta umetniškega plesa je balet. To je enoten plesni nastop večje, zaključene skupine, ki pa ima čisto karakter pantomime.

V 18. stoletju je šlo stremljenje v gojenju baleta za dovršenost tehnik plesa po prstih (Spitzentanz) in ga je takrat omenjena tehnikata karakterizirala, da je ostal pojem v besedi balet zdržan vedno z onim plesa na prstih. Ta ples se je razvil iz stremljenja dati plesu lahketnost, brezlesnost. V resnicu telo plesalk, stopeče na koncu prstov, v gotovi pozici, zadobi poštem lahketnejšo zunanjost, kar je pač ka vsaki ples velikega pomena. Premačati do gotove meje težnosti telesa, dati gibanju izraz plavanja (schweben) to je ena najtežjih tehničnih nalog. Balet, ki je često dekorativno ali pripovedovalno upotrebilen, torni služi v gotov na-

Svetec je bil svoječasno tudi izvrsten pesnik. Delal je pesmi pod imenom »Podgorski«. Njegova pesmi se kaže lepo hero in so polne narodne ljubezni. V pesmi, s katero spremlja bučlico, se mi zdi, kakor bi pesnik v njej videl samega sebe:

»Malo trave je po trati,
Redek se še kaže cvet,
Ostre se je burje bat,
Se iz dolov žuga led.«

Blagi mož, koliko si preživel, koliko grenkosti že okusil.

Po onem krutem udarcu, katerega so mu prizadejali brezvestni Nemci, je dobil službo notarja v Idriji. Tam je ostal dve leti. Leta 1872. pa je bil premeščen v Litijo, kjer je našel tisoč družinsko srečo in kjer je ostal do svoje smrti.

Iz mojega premišljevanja me je zdajci vzbudila gdč. Roblekova, vabec me, naj grem pogledat krasen album, katerega so Svetcu poklopile zdržljene donordoknine iz Kranjskega, Trsta, Primorskega, Štajerskega in sicer predsednice in odbornice podružnične Ciril in Metodove družbe.

Odšli sve v sosednjo sobo. Takoj pri vstopu sem ugledala na steni veliko Svetčevske sliko v zlatem okvirju. To slika, ki ga predstavlja v starosti 60 let, je napravil g. Ljudevit Grilc iz Ljubljane.

Takoj pod sliko pa je bil na lični mizici položen dragocen, že zgoraj omenjeni album, ki so ga darovale Slovenske Svetcu ob njegovi sedemdesetletnici. Tega daru je bil zelo, zelo vesel.

Le prehitro je potekal čas v gostiljni hiši. Zvečerilo se je že, in ljubezni gospa nam je pripravila okusno večerjo, pri kateri sem s kratkim besedami napila g. notarju, želeč mu še mnogo srečnih let.

Po večerji pa smo se takoj začeli odpravljati k že imenovani predstavi, ki se je vršila v prostorni dvorani bližnje gostilne.

Ko vidim, da se odpravlja z nami tudi g. Svetec, ga vprašam:

»Gospod notar, ali pojdeš tudi vi? Ni li premrzlo za vas?«

»Kaj, premrzlo,« začudi se mi. »Saj nas ogreva ljubezen do naroda in ta je toli vroča, da mira niti ne čutimo.«

In njegove oči so se zasvetile v mladeničkem ognju.

Odšli smo.

Ko smo vstopili v dvorano, bila je že natlačeno polna. V gnječi smo potrpel le par minut in predstava se je pričela. Igra z naslovom: »Zmešljavo na zmešljavo« je bila vseskozi kako žaljive vsebine. Igralci so dovršeno lepo reševali svoje vloge ter vzbujali mnogo smeha.

S posebnim veseljem sem opazila med igralci in igralkami osebe, katere zastopajo v javnem življenju odlična mesta. A tudi dame so bile vse že odlične gospe. Glavno žensko vlogo je vrla rešila gospa Svetca ml., to je notarjeva sinaha, katere hčerica mi je že kaj ljubko podajala svojo nežno ročico.

Predstava se je končala na splošno zadovoljnost. Po predstavi sem se še enkrat sešla s Svetcem, ki je ves plaval v veselju nad tolikim uspehom nočnega večera.

Meni in gospodični Kadivčevi je treba misliti na odhod. Jeli sva se poslavljati. Težko nama je bilo slovo od gospoda notarja, od njegove gospe in drugih vrlih Litijačanov.

men, mora odgovarjati umetniškim zakonom plesa in ne sme ležati njegova umetniška vrednost le v njegovi dekorativnosti ali dovršenosti tehnik.

Ples, brez pripovedovalne vsebine, brez gotove dekorativnosti, služeče v izpopolnitve dela kake druge, umetniške smeri, izražajoč se samo v ritmu in črti gibanja in gibanju samem, to je tretja, najvišja kategorija umetniškega plesa — »ples umotvor.« Črta telesa in črta njegovega gibanja, harmonija ritma gibanja, spremljana z godbo vzbudi v gledalcu oni najvišji estetični užitek, ki ga mora podati le dovršeno lepo reševali svoje vloge ter vzbujali mnogo smeha.

Z ozirom na omenjena izvajanja vsebina »Labudje jezero« vse tri kategorije plesa. Tipične baletne točke tega plesnega večera so nastopi skupni plesalci in plesalki n. pr. ples z loki okrajenimi s cvetjem in ples z časami v grajskem parku. Zelo dekorativen je bil ples z vencami, ki je učinkoval z harmonično zbranimi barvami toalet in cvetja v okviru baročnega parka. Neugodno pa vpliva na gledalca pa slične pripredite, premal oder. Prosto gibanje je otežkočeno in človek občuti gnetenje, in neko nervoznost pri plesalkah, ki se morajo umikati in izmikati med izvajanjem. Da uide med plesom, plesalki lok iz rok, all, da pride v nesoglasje z ritmom in godbo, to se pri tem plesu ne bi smelo zgoditi. Dekle, ki nimam resne volje, pred vsem pa talent, si naj izbere drug poklic, kajti za plesalko ni dovelj sama gladko lice in lepo telo ter rafiniranu koščetnost. Ravna z ozirom na naš oder, bi bilo boljše, nekoliko manj plesalk, ali te izbrane.

Tem štirim plesalkam se mora prisposati talent in veliko tehnično dovršnost v plesu. Najboljša v tej točki je gdč. Nikitinova. Kretnje elegantne, lahko, plavjanu podobno gibanje, do skrajnosti izražena vsebina se koncentriра v njenem res umetniško dovršenem plesu. Tudi plesalka gdč. Vavpotičeva zasluži vso poohvalo. Globoko

Krepko smo si stiskali desnica, obetajoči in prisegajoč si dosegarno narodno zvestobo.

Pri slovesu je skrbna notarjeva gospa spremila dragega ji soproga domov z opomnjo, da je »očka« noči že čez svojo navado pokoncu in da mu je treba skorajšnjega počitka.

Z žalostnim srcem sem zrla za njim...

O zakaj ne morem tudi jaz za njim? Zakaj ne morem gledati vedno v ta čestitljivi obraz?

In danes, o duša blaga, tebe ni več. Skoraj stolnega starčka te je sprejela v svoje okrilje zemlja, katero si ljubil tako iskreno. Zatisnil si k večnemu pokolu trdne oči, toda dela tvoja žive, ker so nesmrtna. Tvoje imo bo stolnica in stolnega blestelo v zgodovini našega naroda. Blestelo bo zlasti v družbi sv. Cirila in Metoda, kateri si dal življenje, kateri si posvetil vse svoje moči, za katero si živel in trpel vse dni. Saj

v njej, ki posvetil si slednjo ji silo, v njej, ki si ji vedno zvest bil bodnik, v njej tvorje imo se bo vedno svetilo, ona nesmrtni ti bo spomenik.

Stoletnica rojstva Henrika Schliemann.

Dne 6. jan. je bil na Meklenburškem rojen Henrik Schliemann, katerega ime stoji z velikimi črkami zapisano v zgodovini arheologije in kulturno-historičnega raziskavanja.

Zivljenjepis Schliemannov nam odpira vsekakor zelo nenavadnega moža. Naj se ustavimo samo pri poglavitičnih točkah. Schliemann je bil sin ubogih staršev, tako ubožnih, da je moral fant pustiti šolo ter se iti učiti v trgovino. Po mnogih začetnih avanturah je napravil sijajno trgovsko karijero. Dasi je začel z nič, je s svojo prvo vrstno podjetnostjo in sposobnostjo in pa vselej srečnimi slučajnostmi — bil je vojni literant za krimiske vojne — postal bogataš; leta 1858 je bil nekdaj revni trgovski vajenec večkratni milijonar.

Mož, ki se je bil medtem naučil vse glavne svetovne jezike: francosko, angleško, rusko, nato pa tudi latinsko in starogrško, se je zanimal na vso moč za starogrško literaturo in kulturo, predvsem za Homerja. Studij Homerja je bil že izza mlada njegovo glavno veselje; temu nagnjenju je postal bogataš; leta 1858 je bil nekdaj revni trgovski vajenec večkratni milijonar.

Mož, ki se je bil medtem naučil vse glavne svetovne jezike: francosko, angleško, rusko, nato pa tudi latinsko in starogrško, se je zanimal na vso moč za starogrško literaturo in kulturo, predvsem za Homerja. Studij Homerja je bil že izza mlada njegovo glavno veselje; temu nagnjenju je postal bogataš; leta 1858 je bil nekdaj revni trgovski vajenec večkratni milijonar.

Uspehi Schliemannovega dela ponavljajo edaj napredek arheološke znanosti. Mož nam je redel primer, kako je mogoče izredno bogasto porabiti v veliko osebno zadovoljenje in hkrati v nič manj korist kulturi. Da bi se nam bili rodili taki moži.

X Naša vlada ne ratificira sporazuma z Italijo o ribolova na Jadranu.

je med Mehiko in Guatemale nastalo vojno stanje.

X Trgovinska pogodba med Poljsko in Rusijo.

Med Poljsko na eni

in Rusijo in Ukrajino na drugi strani se v kratkem začno v Varšavi pogajanje za sklepanje trgovinskih pogodb.

X Položaj na Irskem.

Med južno in severno Irsko se je dosegel sporazum.

Mihail Collins, predsednik vlade

Ulsterja sta izdala skupno poslanico o dosegenu sporazumu.

Obe vladi imenujete po enega zastopnika, ki

bosta izvedla razmejitev med Ulstrem in svobodno državo Irsko. Irska

srednje starogrške kulture ter domovilič junakov iz Ilijade in Odiseje. Ko

se mu je zdele, da ima dovolj milijonov, je leta 1863 končal s trgovino, na pravil najprejše sprečed okrog sveta, nato pa na Grško in začel z izkopavanjem. Do takrat še ni bilo natančno dogzano, kje je stala starca Troja. Schliemann pa je na podlagi Homerjevih spesov presodil, kje bi bilo iskati njene razvaline, začel kopati in res odprilj sijajne stvari, ki so kar na enkrat razklopile kulturo dobre Trojanske vojne. Nadaljeval je delo v velikem razmerju — saj je imel zaposlenih nad 150 delavcev in poleg tega še delovne vodje, posebnega inženjerja itd. — in spravil na dan velikanske razvaline, neštete lončne posode, kovinske predmete ter zlate okraske in dragocenosti. Te izkopane so proslavile na mah njegovo ime po celem svetu; izdal je seveda v Mikena na Moreji, na Ithaki, v Orhonienu, Beociji in v Tigrusu blizu Mikena in drugod.

Nato je nadaljeval z izkopavanjem v Mikena na Moreji, na Ithaki, v Orhonienu, Beociji in v Tigrusu blizu Mikena in drugod.

Povsod je izkopal velikanske monzine vsakovrstnih predmetov iz starogrške preteklosti; krasne vase, orožje in okrasne, in pa silno zidovje, takoj imenovane Kiklopske zidove v Mikena in Tigrisu. Te izkopane so ne-precenljive pomere za kulturno zgodovino; pokazale so točnje nego tisoč učenih pisanih razglabljanj, kaka je bila kultura starih Grkov in kako je potekal njen razvoj. V tem oziru so znanost nedosegljivega pomena.

Schliemann je o vseh svojih rezultatih izdal sproti lepe publikacije v glavnih svetovnih jezikih. Izkopane predmete je podaril deloma narodopisnemu muzeju v Berlinu (Schliemannov

okiji so v geografskih in klimatičnih ozirih slični okrajen, nekdanje Srbije, toča razlikujejo se v kmetijsko gospodarskem pogledu d teh in tudi med seboj; raditega si eglejmo vseki okraj zase!

V kumanovskem okraju je neobdelane zemlje 275.000 ha, obdelane pa samo 54.000 ha; na vsakega prebivalca prile 1:87 ha prve in o:37 ha druge. Seje se večinoma pšenica, potem pa rž, oves, turščica, okoli Kumanova tudi mak in tobak. Živine se računa: velike 90.625, male 236.367 glav, tako da odpade na prebivalca procentualno o:38 % prve in 6:63 % druge. Rede se vole, krave, potem bivole, konje, osle; od male živine posebno ovce, kože in svinje. Dobrih pašnikov ni.

Sadjarstvo je slabo razvito, čeprav je zanj kraj primeren in ugoden. Vinogradni so se nahajali v žegligovskem, krotovskem in preševskem srežu, toda filoksera jih je bila uničila. V zadnjem srežu so se počeli renovirati.

Kumanovski okraj nam kaže torej popolnoma poljedelski tip, ker se v glavnem proizvaja žito, v manjem tudi trgovske in tvorniške rastline. Hriboviti kraji so zelo prikladni za sadjarstvo, deloma tudi za vinogradništvo, a na planinah bi se lahko razvilo dobičkanosno planšarstvo.

Kosovski okraj. Od površine neobdelane zemlje 366.300 ha, je obdelan samo v površini od 70.000 ha in odpade na prebivalca 2.00 ha neobdelane in o:38 ha obdelane zemlje. Sejejo v glavnem pšenico, ječmen, oves, rž, nazadnje koruzo; druge posetve ne pridejo taklio v poštev in so brez vpliva na kmetijski tip tega okraja. Pšenica je za Kosovo najvažnejši produkt, je dobre kvalitete, zato se Kosovo smatra za žitnico Južne Srbije. Razen tega producira Kosovo velike količine sene, ker ima mnogo krasnih in bujnih travnikov, in sicer največ na Gornjem Kosovem ob reki Drenički.

Velike živine je 58.699, male 86 tisoč 764 glav, torej o:31 % prve in o:47 % druge na prebivalca. V glavnem se redi govedo, manj bivoli in konji; od male živine največ ovce, polovico manj koz, svinj pa vobče ne. Kvalitativno je velika živila innog boljša kakor v drugih okrajih. Po pasini pripada govedo domaći sivi in žolčasti pasmi, opaža se pa tudi vpliv kulturnih pasem iz ožje Srbije. Konji spadajo k orientalsko-turškemu tipu in se odlikujejo po brzini in vztrajnosti. Ovce se tudi razlikujejo od drugih tipov, ker so jako močne in molzne in znane kot »Kosovske ovce«. Čeprav ni kosovski okraj planinski, vendar se vsa živila lahko povoljno vzdržuje.

Kosovski okraj je pripraven tudi za sadjarstvo, posebno Gornje Kosovo, kjer raste obilno kostanjev. Za vinogradništvo je ta okraj manj prikladen, razen okoli Janjeva, kjer so lepi vinogradi.

Dnevne vesti.

— G. Fr. Majdič — umrl. V Königsbergu v nPrusku, kjer je bil član reparacijske komisije, je po kratki bolezni umrl veterinarski nadzornik g. Fr. Majdič, drž. živinozdravnik v Rog. Slatini. Do prevrata je pokojnik nad 20 let služboval v Logatu, kjer so ga napredni Notranjci L. 1911 tudi kandidirali na državni zbor. V svoji stroki je bil pravilni vešček, zato splošno priljubljen. Blag mu spomin!

— Pečasti titus. V nekaterih vseh okoli Zagrebu se je pojaval pečasti titus. Merodajne oblasti so pridno na delu, da kolikor mogoče omogoči razširjenje te nevarne bolezni.

— Borza dela. Ministrstvo za socijalno politiko je otvorilo te dni novo borzo dala v Tuzli, Delokrog te borze bo obsegal celo skrožje Tuzle.

— Korošč, pozor! Pripravljeni odbor »Udruženje Koroških Slovencev« ima svoj ustavnovni občini zbor dne 2. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v restavraciji »Novi svet« Gospodarskega cesta.

— Iz bančnih krogov. Gospodje demokrati, ki so ustanovili Jugoslovansko Unionsko banko so hoteli združiti Union-banko, Slovensko banko in Slovensko eksplojntno banko v Ljubljani v velebanko. Ker pa slednja ni bila volina se pridružila, sta se združili Union banka v Ljubljani in Slovenska banka v Zagrebu. Glavni ravnatelj nove banke bo g. Avgust Praprotnik. Pregovori s Slovensko banko v Ljubljani radi združitve se še nadaljujejo.

— Prejemam v signalno službo pri drž. železničarju. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici sprejme več poduradniških pripravnikov za signalno službo. Razen običajnih sprejemnih pogojev mora vsak proslice še dokazati, da je dovršil vsaj štiri razrede srednje tehničke ali obrtne šole. Natančnejša pojasnila daje sekretarijat pri inšpekto-ratu državnih železnic, soba št. 21 v Ljubljani.

— Dva lovska psa ukradena. 24. t. m. zvečer sta mi bila ukradena 2 lovska psa. Iz-sleditelju dan 250 Din. nagrade. Ravnolik tistemu, ki izsledi, kje se nahaja. Opis živali: Oba sta bele barve, pes ima večje, psica manjše rumene lise, velikost: srednja. Starost: pes 4 leta, psica 1 in pol leta; nujno prosim, da se me v vsakem slučaju obvesti. Anton Stermole, posestnik na Iludem, p. Št. Čiča, Dol.

— Podružnica »Gospodarski Zvon« na Jesenici vabi na občini zbor, ki se vrši dne 5. februarja 1922 ob pol 15. uri v ljudski šoli na Jesenici. — Vabljeno ves radovaljški okraj.

— Izpremembe v osobju. G. Janko Levstik, nadučitelj v Zagorju, je imenovan za prefukta in učitelja na diž. kmetijski šoli na Grmu v IX. čin, razredu drž. uradnikov. Vladni tajnik g. Bruno Hugo Stare je na

grad; nekaj jih je tudi okoli Prištine.

Po vsem tem kaže kosovski okraj izključno poljedelski tip, živila se goji le toliko, da se izrabiti prirodne travnike in pašnike. S kolonizacijo in raznimi kulturnimi napravami se bo povečala prirodna plodovitost kosovskega okraja do najvišje produkcije.

Zvečanski okraj: Površina neobdelane zemlje 200.000 ha, obdelane 20 tisoč ha, na prebivalca pride 3.06 ha druge. Površina nekulturne zemlje je torej velika. Teren je hribovit, malo ploden, bolj rodoviten na 1 ha znaša poprečno le 500 kg.

Kraj je prikladan za živinorejo, ki je pa slabu razvita, čeprav je mnogo dobrih pašnikov, in steje 12.000 goved, 50.000 ovc in 11 tisoč koz.

Sadjarstvo stoje nizko vkljub pravnosti kraja, za to panogo; vinogradni se nahajajo le v Mitrovici.

Zvečanski okraj predstavlja prehod od ravninskih k planinskim okrajiem kaže poljedelsko-živinorejski tip, toda z vsestranskimi kulturnimi odrečljami bi se morale naravne prikladnosti tudi izrabiti.

Raški okraj, s 95.700 ha neobdelane in 30.500 ha obdelane zemlje, kjer pride na prebivalca 1:19 ha prve in 1:42 ha druge, goji vse strniue, razen tega tudi krupnik (Hordeum zeochrion), koruzo, ajdo, fižol in krompir. Težke živine je tukaj 21.036, male 34 tisoč 959, perutnine pa 48.000 glav. Sadjarstvo je povoljno, vinogradov ni.

Vsled visoke absolutne višine je ta okraj primeren najbolj za živinorejo, sedanje število živilne je daleko premajhno, o umni živinoreji sploh ni govor. Seveda so temu krive tudi slabe komunikacijske razmere, ki ta okraj popolnoma izolirajo. Sadjarstvo je še najlepše razvito, a tudi v tem pogledu bi imela strokovnjaka roka mnogo, mnogo posla.

Prijepolski okraj je sličen raškemu. Površina neobdelane zemlje ni znana, obdelane je kakih 14.258 ha, tako da pride na prebivalca 0:33 ha obdelane zemlje. Zemlja ob Limnu je plodna, od strn in seje največ oves, potem šele ječmen, krupnik in karišak (mešak) t. j. zmes krupnika, ječmena in ovs. Prideluje se tudi turščica in krompir. Goveda je ca 17.355, ovc in koz ca 33.081 glav. Ob Limnu uspeva tudi dobro sadje. Ta okraj ima čisto planinsko-živinorejski tip, producira živilo in njene produkte, seveda na najprimitivnejši in najekstenzivnejši način. Tukajšnje govedo reprezentira najmanjši tip balkanske goveje živilne, ki je znana kot »polimsko govedo«, ki ne izraste več kakor je pri kulturnih pasmih velik junec; za produkcijo mesa je zato nesposobno, pač pa je relativno velike mlečnosti. Vsem kulturnim odredbam mora biti cilj: povzdriga živinoreje in sadjarstva.

— Ljubljanski zakupniki lova na Brezovici so se na skrbijo za uboge jerebice, ki jim bodo vsled pomanjkanja hrane poginile. Lov ne daje le zabave, temveč zahite tudi dolžnosti in srca za uboge živil. Načinljivo je tudi da dana zakupnika tega lova prisila na lov brez lovske pravice, zato sta moralna žrtvovati svoji puški.

= Pasja taksa v Ljubljani je določena na 400 kron za vsakega psa; za lovske pse je taksa 200 kron, dočim so psi čuvaji, ki so na verigi davka prosti.

= Podpredsednik Ljublj. dež. sodišča v. dvorni svetnik Regally je od svoje bolznične točke, da je upati, da bo v kratkem času zopet nastopil svojo službo.

= Pevke in revci v Ljubljanskem Zvonu: Danes v nedeljo ob pol 11. dopoldne moški zbor, futri, v pondeljek zvečer ob pol 8. ur. mešan zbor. — Ne zamudite!

= Vsak, kdor si hoče na Svetnico prineseti lep večer, na pride na veliko predpustno veselico, ki jo privede S. K. Jadran v vsakih prostorih Mestnega doma.

= Podporno društvo trgovskih in podjetniških uslužencev v Ljubljani vabi na plesni venček, ki ga priredi v sredo, dne 1. februarja v prostorih hotela »Južni kolodvor«, Kolodvorska ulica. — Svira godba na gondola. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 4 Dln. za osebo. Čisti dobleč pripade društvenemu skladu za obolele člane. — Odbor bo skrbel za prisrčno zabavo in izborno postrežbo. K obilni udeležbi vabi.

— Podporno društvo trgovskih in podjetniških uslužencev v Ljubljani vabi na plesni venček, ki ga priredi v sredo, dne 1. februarja v prostorih hotela »Južni kolodvor«, Kolodvorska ulica. — Svira godba na gondola. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 4 Dln. za osebo. Čisti dobleč pripade društvenemu skladu za obolele člane. — Odbor bo skrbel za prisrčno zabavo in izborno postrežbo. K obilni udeležbi vabi.

Ljubljana.

— Svetosavska proslava. Mladinsko izobraževalno društvo »Bratstvo« je priredilo včeraj zvečer v dvorani Narodnega doma proslavo Sv. Save. Proslava se je izredno lepo zavrsila in je nudila resnično sloško bratstva in pravega demokratizma. Vsečinski profesor dr. Stojkovič je podal izčeren referat o kulturni zgodovini pravoslavnega dela našega naroda. — Srbski guslar je zapel srbske junake pesmi, ki so vsem segle do srca. — Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri izpolnili svojo težavnino.

— Ljubljanski Zvon je z znano unetniško preciznostjo in učinkovitosti pod vodstvom jezuita Zorka Prelove zapel »Svetosavsko himno« lu Knallov »Slovan«. Za svoj lep nastop je Ljubljanski Zvon želil velik aplavz. — Član »Bratstva« so igrali Trifkovičevega »Sloškega nadzornika«. Priznati se mora, da je bila uprizoritev na visku dilematih predstav in so vse igralci v polni meri

Michel Zevaco:

"NOSTRADAMUS."

Nostradamus je z roko odrinil strelec in krenil naravnost proti vzhodu, kjer je plakal Montgomeryjev oprora. Roncherolles je hripcavo nekaj zahopel. Treba je bilo poslati z Nostradomovimi ušesi, da si razumel, kaj hčo reči:

»Proč! Tu ukazujem jaz in nihče drugi! ...«

»Roncherolles,« je dejal Nostradamus z miznim glasom, »bodite tako prijazni in ne spominjajte me v tem trenutku, da še živite.«

Gotovo je bila ta dozdevna mirnost v nečem še strašnejša od divje mrzljive velikega proloja, zakaj Roncherolles se je imenklil ...

Nostradamus je stopil v šotor.

Strapafar, Bouracan, Trinquemaille in Corpodiiale so bili eblji borisci za galerijami ter so se ustavili pred šotorovim zadnjim izhodom, skozi katerega je malo poprej odšel Montgomery.

»Čakajmo tu,« je rekel Trinquemaille, »tu pomolimo, gospoda moral Sreč se mi krči, ako pomislim, da nam je danes aretrati gardinega kapetana, ko smo vendar v Louvru ves čas trepetali, da nas ne bi zgrabili za vrati! Nu, sveti Pankracij je namenil drugače.«

Tako govorč je božal Trinquemaille z levico svoj rapir, z desnico pa sebe po tolstem trebulju, iz katerega so se slišali čudni glasovi.

»To je iltenje,« je pripomnil brez prave potrebe. »Svoj živ dan še nisem bil takoj ganjen.«

»Reci rajši, da si preveč našt, «co Dio!« je zagodnjal Corpodiiale.

»Tudi to je mogoče,« je skromno priznal Trinquemaille.

»Vse kar je res,« se je oglašil Strapafar. »Se nikoli se ni mastil kralj s okusnejšimi stvarmi, nego mi sreči pa danes. Bog in boginje! Priznati moramo naš preslavni Katarini, da nime pripraviti ljudi na nevšečne opravke.«

»Ja!« je zamišljeno pokimal Bouracan. »Pila je res boščija, ta ji je bomočni enake. Manjkal je samo že — —

»Cesa neki?«

»Njegal ...«

»Royal de Beaureversal« so zamrinali kakor v zboru.

Stirje vzdihli so privrili iz dna štirih zvezstil duš. In četvero ust je povzelo:

To je minilo, Nič več ga ne bom!

videli na tem svetu. Gotovo je ost-

vil Pariz, če je ni potegnil kar preko meje ...«

Baš tedaj pa se je vzdignil na borišču zamokel hrup, ki je naglo narasel v splošno rjovenje ... Naši klateži so prebledeli ter se spogledali, kakor bi hoteli reči: »Storjeno je! ...«

»Pozor!« so zamrinali, položili roke na ročnike svojih rapirjev.

Minila je brezkončna minuta čakanja, preden so začuli v šotoru žvenket jeklene oprave.

»Prisel je! ...«

»Vstopimo! ...«

»Pozor! ...«

Vsi stirje so vdrli v šotor in z meči v rokah obkolili živi oklep, ki je stal sredi prostora, nepremičen in nem kakor kip ...

»Gospod kapetan,« je izpregovoril Trinquemaille, »nevrednike nas je doletela čast, da vas imamo nalog aretrirati.«

Ohlep se ni genil. Človek, ki je tičal v jekleni lupini, jih menda ni videl niti slišal, tako globoko je bil zatoplen v svoje strašne misli.

»El, bogme,« je rekel Strapafar z veselim glasom, »kako bi si ne šteli v čast, da smemo pripraviti žalitnega grofa ob svobodo? Vsekako nam je ljubše tako nego narobe!«

Oklep se je zgenil. Mož je bil odpenjeni jeklene kose, ki so mu obdajali roke in noge. Nató je snel tudí napršnik.

»Nu, ali bo kaj?« je osorno povzal Trinquemaille. »Vdajte se, vi sokordje!«

Mož se je vzravnal. Čelada s perjanico mu je še pokrivala glavo, toda za mrežo naličnika so videli bliskanje njegovih oči.

»co Dio!« je zarohnel Corpodiiale, »to vam je obiranje! Aretrani ste, kapetan — sliši?«

In likrat je iztegnil roko, da bi jo položil Montgomeryju na ramo. Še tisti hip je odletel v kot šotor, srdito preklinjače vse nebeške svetnike: izkupil je bil udarec med oči, ki bi bil zdrobil vsako navadno lobanje. A že so zarjuli tovariši:

»Ohol! Če se udarimo, pa se dajmo!«

Navalili so ... A sredi navalov so obstali kakov vkopani, prepadi, osušili, pijani radosti ob ne nadnem pogledu nanj, ki so ga tollkanj pogrešali. On pa je odložil čelado in vknil z zvenecim glasom:

»Kar po meni, ovčice! Le daj, rokovnjaščina gospodska! Kdo izmed vas se loti položiti roko na Royal Beaureversa?«

(Dalje prih.)

Drobik.

* Rekord o poletu goloba pismone. V bližini Los Angelosa v Kaliforniji so vjeli popolnoma onemoglega goloba listonoša, ki je priletel iz Worcesterhiera ter pripada nekemu angleškemu vzgojevalcu sličnih golobov. Ugotovljeno je, da je bil golob na potu dva tedna, ter da je v tem času preletel 12.000 km, kar je vsekakor rekord v poletu golobov pismone.

* Živ zakopan. Iz Belopolja v Bosni javljajo, da so tamkaj našli zakopano truplo nekega bra Bahara ki je nedavno izginil brez sledu. Truplo je bilo polno ran in oropano skoro vse oblike. Sodje, da je bra neznan ropar pobil do nezavesti ga oropal in potem najbrže še živega zakopal.

* Kaj se vse dogaja na svetu. Italijanski časopisi poročajo sledeči nenašadan slučaj: Gospa Bufalletti v Rimu je pred časom izvedela, da se njeni hčerka Isotta, za katero je mislila, da je pred šestimi leti, ob prilikli torpediranja neke popotne ladje utonila, nahaja v sultanovem harem v Carigradu. Potom preiskave, ki se je vršila diplomatskim potom, se je dognala, da je bila mlada Bufalletti kupljena na robskem semnju v Bizerti, kamor so jo doveli po potopu omenjene potniške ladje. Odpeljana v sultanov harem, kjer jo je sultan zelo vzljubil, je rodila z njim dvoje otrok. Gospa Bufalletti je zaprosila italijanskega ministra zunanjih zadev, naj ji pomore, da se hčerka vrne, toda ministristvo ni moglo storiti ničesar. Pred nekaj dnevi pa ji je obljubila italijanska kraljica Elena, da se hoče pobrigati za povratek mlade Bufallettijeve iz Carigrada.

Proda se:**ENOVPREŽNA KOČIJA**

dobro ohranjena se proda. — Ravnotam se odda tudi lev. Čvrst in močan konj, pravilen za tek in tovor. — Vrnata se pri g. Franc Oruš, Celje, Miklavževa ul. 4.

NERABLJEN PULT (PUDEL)

primeren za specerjsko trgovino. — Naslov pove upravljenost Jugoslavje. 183

HISA

in gospodarsko poslopje, vrt, lepe nivoje, travnik, gozdi in pašniki, skupaj 30 oravov, se proda iz prsta roke. Hisa je zidana, z opko krita, oddaljena pol ure od mesta Kočevje in četrti ure od fare in petazredne kole. — Več pri gostilničarju J. Perku v Starcerkvi, Kočevja. 155

tajnika

Ponudbe, z navedbo dosedanja uporabe in zahtevka plača nai se vpošlojeno na naslov zavoda najkasneje do 15 februarja 1922.

Parna žaga FRAN RAVNIKAR

mesni lesarski mojster

LJUBLJANA Linhartova ulica štev. 25

kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogl les, kakor tudi cele

gordne parcele.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

JADRANSKA BANKA

BEOGRAD

Delniška glavnica: kruna 120,000,000—
Reserva: . . . kruna 60,000,000—

PODRUZNICE: Beograd, Celle, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Trst, Zadar, Opatija, Wien.

JADRANSKA

Naslov za brzovanje:

BANCADRIA

TRST

Delniška glavnica: Lir 15,000,000—
Reserva: . . . Lir 5,000,000—Prejema vloge na knjižice, tekoči račun in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Izvršuje vse bančne posle najčešče in najkulantneje.

Naš Amerikanski oddelek stoji v zvezi z vodilnimi bankami v Ameriki in je v neposrednem stiku z našimi izseljenenci.

AFILIIRAN ZAVOD

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET,

NEW YORK CITY.

ADRIABANK.

ČEBULA

150 meterskih stotov prvovrstne čebule oddam po zelo ugodni cenii.

Oberreiter D. Bezdan, Bačka.

Toplice v Sloveniji v krasnem kraju, z različnimi zdravilnimi načini opremljene, primerne za sanatorij itd se prodajo. Pojasnila pod „SANATORIJ“ na upravo „Jugoslavije“

Zajčje kože

po najvišjih cenah

kujuje tovarna klobukov „Šešir“, d. d. v Škofji Loki.

Hrastov les

Prodamo 15 lepih hrastov brez grč po 7 m dolgi, v sredini debeli 34 cm, franko vagon na Dolenjskem.

Poštni predal 43. Ljubljana.

STAVBENO IN STROJNO

KLJUČAVNIČARSTVO

dobro vpeljano, radi smrti posestnika, takoj za prodati.

TEMERL

MARIBOR, Volkmarjeva ulica štev. 6.

edina tovarniška zalogu šivalnih strojev

v vseh opremah, materiali in izvršba predvojna, za rodbinsko in obrtno rabo, ter vse posamezni deli za vse sisteme, igle, olje na droboj in na debelo.

Večelna garancija

Popravila se sprejemajo!

SOBO

iščeta uradnika z dvema posteljama, s hrano ali brez hrane za takoj ali pozneje. — Ponudbe na upravo lista pod „Soba“.

MENICE

po predpisu
lično natisnjene, neko-
lekovane ima
v zalogiZvezna tiskarna v Ljubljani
Wolfova ulica 1.Denarni zavodi in trafikanti naročite jih!
Cena za komad 2 K. Preprodajalci popust.
Če se naroči večje število, se natisne
tudi firma zavoda.

VIZITKE, KUVERTE in PISEMSKI PAPIR S FIRMO, TABELE, PROSPEKTE, LETAKE, LEPAKE in vsakovrstne druge tiskovine izvršuje

lično in poceni

ZVEZNA TISKARNA LJUBLJANA, WOLFOVA ULICA I.

Naročila sprejema tudi uprava „Jugoslavije“ in njene podružnice v Celju, Mariboru in Ptaju.

P. n.

Dobaviteljem in producentom kostanjevega lesa ujedno naznam, da mi je Tovarna strojil, lesna in kemična industrija d. d. prej Kurka & Wildi v Polzeli poverila kot edinemu v nakup

kostanjev les

na vsem ozemlju bivše Kraniske.

Vse dosedanje in nove dobavitelje omenjenega lesa prosim, da se s ponudbami in tozadevnimi vprašanji vsled hitreje rešitve v bodoče obračajo na moj naslov.

Z odličnim spoštovanjem

J. POGACNIK,
Ljubljana, Dalmatinova ul. 1/I.zmožnega bilance, prvo-
vrstno moč sprejme ve-
liko industrijsko podjetje
v Liubljanici. Pismene po-
nudbe z navedbo do-
sedanjega službova-
nja na upravljenštvo
pod „Bilančnik“.
Plača po dogovoru.

Lisičje kože

in kože divja-
čine sprejme

v stroj, barvo in izdelavo

krznarstvo ROT, Ljubljana, Gradišče 7
kujuje kože divjačine po najvišjih dnevnih cenah. Sprejema moderniziranje.

Vžigalice

znamke „MIKADO“ brez žvepla in fosforja na vsaki podlagi se vžigajoče, v parnatih ovojkih izdeluje

Tovarna vžigalic in kerikalij, družba z. o. z.
Tel. int. 188. Ruše pri Mariboru. Brzovavi: Vžigalice.

Naročaite in šrite „Jugoslavijo“

JUGOSLOVANSKA UNION-BANKA

preje MARIBORSKA ESKOMPTNA BANKA
USTANOVLJENA L. 1872

Beograd, Gornja Radgona, Kranj, Ljubljana, Murska Sobota, Velikovec,
Maribor, ekspoziturna podružnica Skofjaloka.

Akcijski kapital K 30,000.000

Rezerve K 16,000.000

Izvrišuje vse bančne posle
najkulantneje.STROJI za ob-
delovanje lesaTURBINE
TransmisijskeA rmature in
sesalke,
zvonoviStrojne tovarne in livanje d. d.
LJUBLJANA.